

Vandringsled Roparudden

Roparudden är den yttersta spetsen mot Stora Eken. Namnet Roparudden kommer från att det var här som man stod och ropade eller signalerade över till Stora Eken för att kalla på färjkarlen när man ville komma över sundet. Stora Eken var bebodd från 1500-talet fram till 1960-talet och där bedrevs främst skogsbruk. Idag tar man sig enklast över till Stora Eken med egen båt eller kajak.

Vandringsled Roparudden

Blå markering. 4 km lång.

Tid 40-50 minuter.

Kuperad terräng i berg. Grillplatser och flera sittbänkar. Det finns även ett vindskydd där det går bra att övernatta. Halva sträckan sjönära med utsikt mot Läckö och Stor-Eken, resten är vanlig skogsbilväg.

Vill man med barnvagn möta upp vandrare så kan man gå leden i motsatt riktning.

1 Måskolonin

På Rävskäret, mittemot stora bryggan vid Läckö finns det en välbefolkad måskoloni. I Väneren finns mer än 30 000 måsfåglar och tärnor. Fiskmåsar är den vanligaste arten, näst följt av gråtrut och skratmåsar. Måsfåglar och tärnor häckar gärna i kolonier på kala skär och öar under maj-juni. Genom att vara många kan de gemensamt försvara ön mot boplundrare som kråkor, korpar och minkar. Skär som växer igen överges av fåglarna eftersom de vill ha fri sikt runt sitt bo.

2 Farleden och sjöfarten

Ekens skärgård genomkorsas av en mycket gammal farled som sträcker sig från Läckö i öster till Navens fyr i väster. Åren 1879-1880 förbättrades farleden genom Ekens skärgård och det kom att gynna sjöfarten genom detta område. Framförallt eftersom större fartyg nu kunde använda sig av

farleden och att den nu gick att nyttja inte bara i dagsljus utan även i mörker. Mängder av båtar och skutor har passerat förbi Roparudden på väg mellan Vänerhamnarna, allt från dagens fiskebåtar och folkbåtar till gamla snipor och skutor. Ankarsättningen vid Lindön var under 1800-talet ofta fylld med fartyg som låg kvar länge i väntan på medvind. Vid Galghamnen på Stora Eken fanns det plats för 3-4 fartyg och vid Tjuvholmarna 10-12 fartyg.

3 Vrak

Utanför Roparudden ligger det flertalet vrak från olika århundranden. Flera av dem förläste när de hade gått in för att söka skydd i någon av hamnarna. Ett av vraken är Konkells Vrak från Lidköping som förläste 1776 i hamnen Eken. Vraket ligger på 5 meters djup, är 12,3 m långt och är ganska välbevarat. Det järnlastade skeppet ägdes utav herr Wennberg i Karlstad och omnämns som det första byggt på skeppsvid i Vänern.

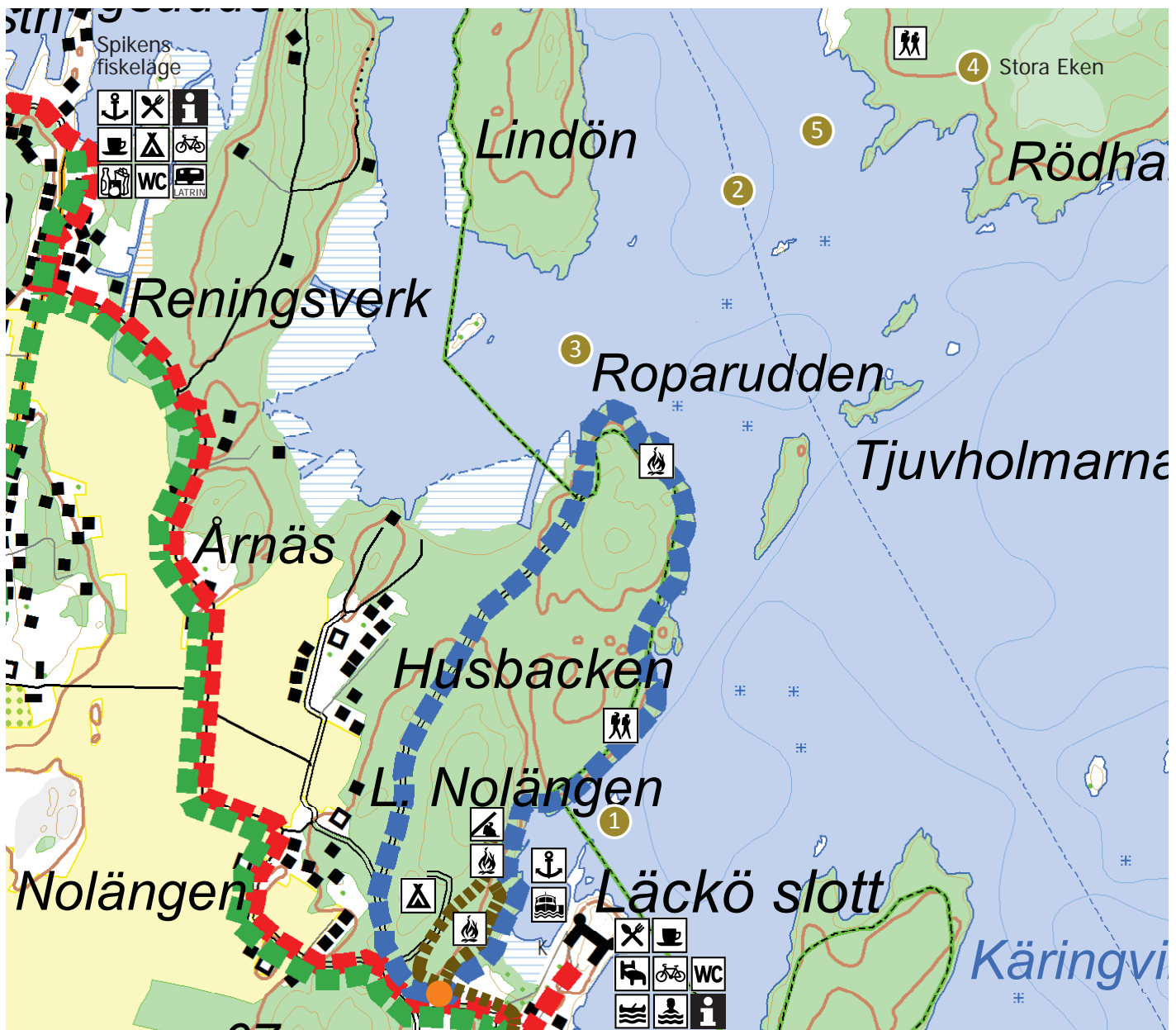
4 Stora Eken

Stora Eken är den största av öarna i Ekens skärgård. Det är en av få mindre öar i Vänerns skärgård som har gått att leva och bo på. Det har bott folk här sedan 1500-talet och fram till mitten på 1900-talet. De som har bott på Stora Eken levde till största delen på skogsbruk men hade även ett mindre jordbruk för husbehov. Timret drogs ut med häst och senare traktor till vattnet när skutor eller pråmar fraktade timret över till Kållandsö. Stora Eken och andra öar i Ekens Skärgård användes sommartid även för bete till olika djurslag. Än idag körs det ut hästar som betar på Stora Eken sommartid.

5 Havsörn och fiskgjuse

På Roparudden finns det möjlighet att se havsörn, störst är möjligheten under juli-oktober. Havsörn (*Haliaeetus albicilla*) är den största rovfågeln i Nordeuropa och en av de allra största i världen. Efter att ha varit borta i nästan hundra år på grund av jakt och miljögifter, så återkom havsörnen som häckfågel till Vänern 2001. På senare år har havsörnarna på Kållandsö ökat i antal och flera lyckade häckningar har observerats. Den näst intill utrotningshotade havsörnsstammen är på god väg att återhämta sig. Fiskgjusen är en karaktärsfågel för Vänern och det finns ett tiotal häckande par på Kållandsö. Fiskgjuse (*Pandion haliaetus*) är en medelstor rovfågel som lever uteslutande av fisk som den tar i vattenytan.

Vägbeskrivning

- Starta vid parkeringen vid Läckö slott och följ stigen på den vänstra stranden av viken, mellan de röda husen och vattnet.
- Vid båtbyggnad 100 meter in längs stigen finns en plats med perfekt utsikt mot slottet. Hit är det tillgängligt för barnvagnar och rullstolar.
- Efter cirka 1 km är den första fina rastplatsen. Här finns en bänk att sitta på och njuta av utsikten och här finns även möjlighet att bada från klipporna.
- Stigen fortsätter längs berget och över en spång till nästa udde.
- Efter cirka 2 km finns nästa rastplats och där finns bord och bänkar och möjlighet att grilla.
- Stigen fortsätter allt högre upp längs berget fram till sista rastplatsen där det finns en bänk med utsikt att sitta ner och vila på.
- Strax efter rastplatsen går stigen ner från berget och passerar ett båthus vid en skogsbilväg. Sista kilometern av vandringen följer skogsbilvägen och här är det ganska plan mark och lätt att gå.
- Vid slutet av vägen svänger man av åt vänster in på en annan bilväg och passerar strax infarten till Läckö Camping. Vill man fortsätta till Spiken väljer man att gå höger här i stället. Sista biten passerar man timmerhuset med Kajak & Fritids uthyrning i kanten av parkeringen.
- Vill man med barnvagn möta upp vandrare så kan man gå leden i motsatt riktning. Då är det längs vägen vid Kajak & Fritid man börjar gå för att sedan efter campingen svänga in höger på skogsbilvägen. Följ skogsbilvägen till slutet och vänta vid båthuset.

Foto: Jonny Berggren, Hans Kongbäck, Vänermuseet